

En något udda nötskrika

När jag gick i högstadiet insåg jag att jag sög på språk

Varför börjar man måla fåglar om man med FpV:s läsarmått knappt tittat på dem innan? Och kan målning vara en väg till ett ökat fågelintresse? Kanske kan Karin Celanders, en något udda nötskrika och lite kor ge oss svaret på det.

TEXT: PÅR LYDMARK

PAR.LYDMARK@GOF.NU

NKRUPEN UNDER EN STRYKBRÄDA i Sävadalens drar Karin Celanders fram den ena fågelakvarellen efter den andra ur sina gömmor. Det är fina fina fågelporträtt, och visste man inte bättre skulle man lätt kunna tro att det ligger en livslång skådarkarriär bakom de där penseldragen. Men så är det inte. Faktum är att Karin inte ens äger en kare. Så hur hamnade hon här egentligen?

– När jag gick i högstadiet insåg jag att jag sög på språk så jag hade sju timmar skapande verksamhet i veckan istället. Där nånstans la jag väl grunden till mina kreativa sidor. Sen blev jag ändå kemi- och mattelärare, men det tycker jag ju också är kul. Fast jag är inte en sån där ämnesnörd som brinner för just kemi och matte egentligen. Jag hade nog kunnat bli lärare i vad som helst.

Ok, det här förklarar ju varifrån Karins kreativa sida kommer. Faktiskt i dubbel bemärkelse efter-

som Karin även har en hemsida med samma namn, *karinskreativasida.se*. Men det säger inget om varför det förekommer en hel del fågelmålningar på den sidan. På väggen ett par meter från strykbrädan hänger en gammal akrylmålning från 1993 med måsar på. Började det redan då?

– Nej, det gjorde det inte egentligen. Det här med fågelmålandet var faktiskt bara en övning i en akvarellkurs som jag gick. Eller fortfarande går. Hos Morgan Ekerås. Helt fantastisk är han. Jag har gått lite kvällskurser till och från genom åren, men ofta har det varit så himla styrt vad man får och inte får göra. Du får inte måla med svart, du får inte måla av foton, det är inte konst, och så vidare. Så många tabun. Men här är det inte alls så och det har varit oerhört befriande. Att få höra att kända konstnärer använder linjal och tejp och andra exempel har gjort att den där pressen som fanns tidi-

Bilder: PÅR LYDMARK, FREDRIK CELANDER

gare har släppt. Nu handlar det äntligen bara om att skapa med alla tänkbara medel. Och som ett led i den kursen fick vi alltså i uppgift att måla fåglar.

Karin rotar fram en berguv från kursövningen och berättar att det var där det började. Och att hon eftersom hon inte har tiotusen skådartimmar i ryggen måste hitta annat inspirationsmaterial.

– Jag måste ju utgå från bilder förstås. Men att bara måla av en enda bild går inte. Jag vill hitta någon attityd, något uttryck och ha någon story bakom. Därför målar jag helst från bildserier som någon jag känner har tagit, så att jag kan få en berättelse om känslan på plats. Och så smälter jag ihop det med min egen känsla från att vara i skogen. För även om jag inte direkt tittar på fåglar spenderar jag sjukt mycket tid i skogen. Så fort jag får möjlighet.

Den första berguven

VI PRATAR VIDARE om svårigheten i att gestalta något man inte själv upplevt. Men även om det är svårt kan jag själv intyga att det tycks fungera utmärkt. Till vardags är jag nämligen kollega med Karin, och för ungefär ett år sedan frågade hon mig om hon kunde få måla av några av mina fågelbilder. Några veckor senare la jag ut några bilder på den publikfriande sparvugglan vid Jonserefs fabriker på Instagram. Dagen efter kom jag på att den skul-

le passa perfekt att måla av och skickade en fråga på Messenger med en länk till lite fler ugglebilder. Och det var uppenbarligen inte bara jag som tänkt det, för minuten senare fick jag svaret:

– Skojar du, är i full gång! Underbart!

Det rasslade över ett par mobilbilder på framväxande ugglekonturer, och tre dagar senare damp det ner en bild på tre färdiga akvarellporträtt. Ett av dem pryder nu väggen i min hall och möter mig varje gång jag kommer hem. Och även om inte Karin var på plats och såg ugglan har hon fångat den precis som jag minns den, vilket gör tavlan väldigt speciell, mer än någon annan fågeltavla jag ägt.

På ett sätt är det kanske inte så konstigt eftersom hon utgått från en bild jag tagit, och att tavlan knyter an till min egen minnesbild av ugglan. Men å andra sidan borde det också kunna vara vanskligt att ge sig på att måla av andra personers minnen, eftersom man då direkt skulle känna om den avmålade känslan inte överensstämmer med minnet. Så det bästa vore kanske att måla från helt egna bilder. Är det något som kan locka till att börja fotografera mer fåglar själv tro?

– Jo, men så är det förstås. Jag fotograferar jättemycket handboll eftersom mina barn håller på med det, så jag har ju ändå en del fotoutrustning

Även om jag inte direkt tittar på fåglar spenderar jag sjukt mycket tid i skogen

En av skisserna av sparvugglan. Resultatet ser du på nästa uppslag.

”
Och där står man och hela ens trovärdighet har flugit till Afrika

som passar även till fågelfoto. Och jag har allt försökt en del. Vilket mest har lett till att jag fått väldigt stor respekt för fågelfotografer. Speciellt när det är mörkt och går snabbt. Tacka vet jag inmatade fåglar på altanen. Som den här björktrasten som fattade tycke för en snögubbe som barnen pimpat med en ros och två äpplen. Då kunde jag sitta i soffan med dunjacka och fota genom dörren. Det är nog därför jag också gillar att fotografera duvor, måsar och trutar. De är lätta att komma nära och håller sig ganska stilla. På tal om det var jag faktiskt ute och drog hummertinor i helgen. Vi fick noll humrar, men jag kom ändå hem med rena dunderfångsten i form av mängder av trutbilder som jag ska måla av.

Aha! Nu är vi något på spåren! Om trutbilder kan klassas som mer lyckad fångst än tillänkta humrar börjar vi nog närma oss kärnfrågan. Kan ett ickeskådande fågelmålning leda till ett ökande fågelintresse även ute i naturen?

– Ja, jag tittar mer på det jag ser nu, det gör jag. Men det blir där jag ändå rör mig, i skogen och i trädgårdar. Jag kommer inte skaffa mig någon pip-

mekanism som jag måste åka iväg efter stup i kvar- ten. Och nog ingen kikare heller. Det är kameran jag fokuserar på och där jag känner mig hemma. Och det är ju tydligt att jag fortfarande har noll koll på fåglar. Jag hade en utställning med tavlor i Vårgårda i vintras och där hade jag hängt ut en tavla på en sidensvans. Trodde jag. Men då kom det fram någon vänligt lagd skådare och förklarade för mig att det var en nötskrika. Och där står man och hela ens trovärdighet har flugit till Afrika.

Hon tar fram tavlan och vi konstaterar att det ju faktiskt var en sidensvans. Mycket tjusig, men definitivt ingen nötskrika.

– Ah, då var det tvärtom. Då hade jag skrivit att det var en nötskrika. Du ser ju. Hopplöst.

UTSTÄLLNINGEN I FRÅGA GICK under namnet ”Kor och rock’n’roll”. Och även om både sidensvans och nötskrika är ganska rock’n’roll-betonade var det inte det namnet syftade på, utan på utställningens huvudmotiv – kor och elgitarrer. Så hur kom ens fåglarna med på den utställningen?

– De kom med i korummet till slut efter att den stackars mannen som var behjälplig med att hänga upp tavlorna fått en svettig hängningsutmaning. De gillar ju typ när man kommer med sex lika stora tavlor, och jag kom med 60. I blandade storlekar. Men till slut kom alla upp och det blev ett rum med stadsmotiv (med elgitarrerna) och ett med land- motiv (med kor och fåglar).

Hon drar fram några andra naturmotiv och berättar att hon gillar att måla på baksidan av gamla tavlor för att ta bort pressen lite. Då går de inte att sälja och man blir ännu friare i sitt uttryck.

– Korna och gitarrerna har jag i alla fall sett på riktigt. Den här kon är till exempel från Kåhögsgård. Fast bakgrunden är från Hornborgasjön. Jag pusslar ofta ihop motiven på det sättet. Allt har sitt ursprung någonstans, men allt i samma bild kommer kanske inte från samma ställe.

Jag tittar upp på väggen och ser de där akrylmå- sarna från 1993 igen. Men alla tavlor vi tittat på nu är akvareller. Är det bara akvarell som gäller nu?

– Ja, i princip. I början målade jag en del akryl efter att jag märkt att man blev hög av att måla med olja, men nu blir det nästan bara akvarell. På

Björktrast på snögubbe med istucken ros, foto- graferad från soffan.

Bilder: KARIN CELANDER

sätt och vis är det dumt eftersom jag älskar mörka färgskalor och det typ är helt omöjligt att göra i akvarell (om man inte heter Lars Lerin). Det får kanske bli inom fotograferingen som jag kan utveckla den mörka sidan istället.

VI KOMMER IN PÅ FÅGELFOTO IGEN och Karin berättar att hon förutom mörka bilder även gillar udda utsnitt och inte klassiska artporträtt. Jag drar fram mobilen och visar lite bilder från två fotografer jag själv uppskattar mycket (Simon Carrington och Christer Fält) just på grund av det där.

– Ja, just precis så. Såna bilder vill jag också ta. Men nu får jag lite prestationspanik. Det finns så mycket att lära sig, man måste bromsa sig också så det inte går överstyr. Jag har ju gått ner i tjänst till 60 % för att ägna mig åt min kreativa sida två dagar i veckan, och från början var jag helt övertygad om att det skulle handla om skrivande. Men sen kom akvarellkursen, så då blev det mest det förra året. Och nu går jag också en oerhört berikande fotokurs på Valand där en härlig blandning folk med

alltifrån nyexade till pensionärer driver olika projekt. Självt kör jag ett handbollsprojekt och hoppas kunna få till någon form av utställning som förenar sport och konst, kanske på själva arenan. Så nu har jag en idé om bilder på flygande handbollsspelare mot en svart backdrop i hallen, och har precis köpt en massa blyxtutrustning på Blocket för att få till det. Samtidigt fortsätter jag gå akvarellkursen. Och vill fotografera mer. Och skriva ...

Som synes – ingen brist på kreativitet. Och det var alltså denna kreativitet som via ett kursprojekt ledde in till fågelmålningen, som i sin tur har lett till ett gryende fågelintresse. Vi får väl se om det kanske ändå kan bli en kikare i Karins ägo till slut. Eller så tar korna överhanden. Eller skrivandet. Vi får se. Men ser du en vernissage i ditt grannskap med en något udda nötskrika på väggen är det bara att kliva på och låta ögat njuta. För det går uppenbarligen utmärkt att måla finfina fågelporträtt utan att vara fågelskådare. Och för oss som *är* fågelskådare spelar det ju ingen större roll så länge tavlorna ser ut så här. 🦉

Utsnitt ur akvareller av sparvugglan i Jonsered från förra hösten. Känner du igen den?

Jag älskar mörka färgskalor och det typ är helt omöjligt att göra i akvarell